לו: האשה נקנית פרק ראשון קידושין

חוץ ממנחת סוטה וזירה מפני שהן מנסכות. ומ"ת[א] מיפוק ליה דכל הני מינים כשרות בנסים לפי שהן ממוסרי נגדיהם דהא אמר בפ"ב דזבחים (דף ח.): דאפילו הכהים בזמן שאין בגדיהם עליהם אין כהונתם עליהם[2] וי"ל דמיירי שלבשו את הבגדים מ"ע י"ל דיון שלא נעשו בבגדי כהונה לא הוו ממוסרי בגדים[3]: **אי** דפרה אלעזר כתיב בה. פי' בקונטרס אפילו בהן הדיוט פסול וכ"ש נסים תימה הימתא למ"ד[ב] לדורות נמי בעי' (ב) כ"ג דומיא דאלעזר פריך שפיר אבל למ"ד בכהן הדיוט מרבינן ליה לדורות[ד] קשה דמאי פריך הכא גמרא דילמא מש"ה אילטריך [ג](קרא) הכא למעוטי נסים משום דהעבודה מותרת בכהן הדיוט לדורות וי"ל דה"פ מדאילטריך התם לרבויי כהן הדיוט מכלל דבני נסים פסיגא ליה לתנא דאין עבודה כשרה בהן וכן יש לפרש בסמוך אי דפנים וכו': **אי דפנים** בהן משיח כתיב. פי' בקונטרס הזאת הפרוכת ומזבח הזהב האמורים בפר כהן משיח ופר העלם דבר של ליבור: הכהן המשיח כפיר בהן. הדיוטים וכ"ש נסים [ד]ומאי איצטריך ליה לתנא למיתניה: הזאת דם עוף. דכתיב בחטאת העוף (ויקרא ה) והזה מדם החטאת ואיצטריך לאשמעינן נסים פסולות ונפקא ליה מק"ו מזריקת דם דעולת בן נאן דכתיב ביה (שם ו) וחרקו בני אהרן: לא קבע לו כהן לשחיטתו. שהשחיטה כשרה בזר דכתיב (שם) ושחט את בן הבקר והקריבו בני אהרן מקבלה ואילך מצות כהונה לימד על השחיטה שכשרה בזר (ברכות דף לא.): להזאתו. לזריקת דמו כדכתיב (ויקרא ו) וחרקו בני אהרן: כן עוף שקבע לו כהן למליקתו. דכתיב (שם) והקריבו הכהן אל המזבח ומלק את ראשו: לרבי יאשיה דדריה. שהיה בדורו ממולת כמותו. ויש להבין מכאן שעדיין בימי ר"ל היה רבי יאשיה בר פלוגתיה דר' יוחנן קיים להכי איצטריך למיתני לרבי יאשיה דדריה לאפוקי ר' יאשיה קשישא: כבעלים מנלן. שהתם הסוטה עצמה מגיפתה דלמא לכהן קאמר רחמנא דכתיב (במדבר ה) ולקח הכהן מיד האשה וגו': ה"ג מה כאן כהן אף להלן כהן מה להלן בעלים אף כאן בעלים: ידיו תביאנה. בבעלים כתיב ובתנופה משמעי: כף כף מסוטה. בסוטה כתיב (שם ה) ונתן על כפיה ובזירה כתיב ונתן על כפי המזיר (שם ו): מתני' אלויה ואינה אלויה. בגמ' מפרש להו:

[ה]והקריבו זו קבלת הדם: והזאות: הזאה דהיכא אי דפרה [ו]אלעזר כתוב בה אי דפנים [2]הכהן המשיח כתוב בה אלא הזאה [ז]דבן עוף דאתיא בק"ו מבן צאן ומה בן צאן שלא קבע לו כהן לשחיטתו קבע לו כהן להזאתו בן עוף שקבע לו כהן למליקתו אינו דין שיקבע לו[ח] להזאתו: חוץ ממנחת סוטה וזירה: א"ל רבי [ט]אלעזר לרבי יאשיה דדריה [י]לא תיתיב [יא]אכרעך עד דאמרת לי להא שמעתתא מנין למנחת סוטה שטעונה תנופה מנלן בגופה כתיב [3]והניף את המנחה אלא תנופה בבעלים מנלן [יב]אתיא יד יד משלמים כתיב הכא [3]ולקח הכהן מיד האשה וכתיב התם [4]ידיו תביאנה מה כאן בהן אף להלן בהן מה להלן בעלים אף כאן בעלים הא כיצד [א]כהן מכנים ידו תחת יד בעלים ומניף אשכחן סוטה וזירה מנלן אתיא כף כף מסוטה: **מתני'** [2]כל מצוה שהיא תלויה בארץ אינה נוהגת אלא בארץ ושאינה תלויה בארץ נוהגת בין בארץ בין בחוצה לארץ חוץ

מן כאן בעלים: כבעלים כתיב ובתנופה משמעי: כף כף מסוטה. בסוטה כתיב (שם ה) ונתן על כפיה ובזירה כתיב ונתן על כפי המזיר (שם ו): מתני' אלויה ואינה אלויה. בגמ' מפרש להו:

עין משפט נר מצוה

א [מיי' פ"ט מהל' מעשה הקרבנות הל"ו וסי"ג מהל' פוטר הל' ט"ו]:
ת ב מיי' פ"ח מהל' תרומות הלכה ח והלכה ו:

תורה אור השלם

1. ולקח אלעזר הכהן מדמה באצבעו והזה אל נכח פני אהל מועד מדמה שבע פעמים:
במדבר יט ד
2. ולקח הכהן המשיח מדם הפר והביא אתו אל אהל מועד:
ויקרא ד ה
3. ולקח הכהן מיד האשה את מנחת הקנאת והניף את המנחה לפני יי והקריב אתה אל המזבח:
במדבר ה כה
4. ידיו תביאינה את אשי יי את החלב על החזה יביאנו את החזה להניף אתו תנופה לפני יי:
ויקרא ז ל

הגהות הב"ח

(ה) תוס' ד"ה לא דפרה וכו' כ"נ דומיא דאלעזר. נ"ב כלומר דומיא דאלעזר הלא הוה כהן הדיוט והוא הדין לדורות מיהו בע"כ לאו דומיא ממש דאלעזר דהא סגן הוה ולא כ"נ וה"פ כמ' טרף בקלפי אותה לאלעזר ולא לדורות מ"ד לדורות בכ"נ ומ"ד למורות בהכן הדיוט ע"פ נדף מכ: (ב) ד"ה כל וכו' לא תני אלא כל"ל ותיבת לה נמחקה:

מוסף תוספות

א. למה לי קרא למעט נשים מסמיכות וכל הנך עבודות. תוס' הרא"ש. ב. ואפילו בני אהרן בלא בגדי כהונה הוו להו זרים. תוס' הרא"ש. ומעבודתם פסולה. ריטב"א. ג. כיון דלא כתיב בה בגדי כהונה לאו מתוסרת בגדים היא ואי לאו דמימעטא מקרא הייתי מכשירה בלא בגדים כבני אהרן בבגדיה. תוס' הרא"ש. ד. דלדורות כשרה בכהן הדיוט דדריש אותה לאלעזר ולא לדורות לאלעזר. תוס' הרא"ש. ה. דהתם בעי למילף מליקה דבן עוף משחיטה דבן צאן דתיבעי צמוך משום הכי פריכון מה לשחיטת בן צאן שכן קבע לו כלי. אבל הכא ילפינן הזאה דבן עוף ממליקה דבן עוף שאם מליקתו טעונה כהן כל שכן הזאתו הילכך ליכא למיפרך הכי. תוס' רי"ד. ו. בין יד הכהן ובין המנחה. תוס' הרא"ש. ז. דחמשה שהביאו קרבן בשותפות אינם טעונים תנופה. שם. ח. (וקאמר) כהן מניח ידו תחת יד הבעלים היינו למטה מידי הבעלים. שם. דלאו דוקא תחת יד בעלים אלא אצלם וכשהן חמשה אי אפשר אלא א"כ ישימו ידיהן זה על של חבירו אבל באדם אחד אפשר דלא הוי חציצה. תוס' רי"ד. ט. מ"ש (דכתיב) (במדבר טו כ') ראשית ערסותיכם ולא של גוים. תוס' הרא"ש מהירושלמי שם. י. כמו בבל בארצם עמון ומואב השנוים במס' ידים (פ"ד מ"ג). תוס' הרא"ש. יא. כמו אדם חלת עיסתו אע"פ שאין לו קרקע ודמי קצת לחובת הגוף. שם. יב. דמשמע דמיירי בכל מקום אפילו במקום שאין ישראל. שם. יג. בתוס' הרא"ש ובתוס' רשב"ם כתוב דעדלה אפורה בהנאה. והמגיה על תוס' רשב"ם מקשה על תוס' מסשנה לקמן נו: ועי' עצמו"י. יד. ויש כמה שנים שהחורף והקרח עומד עד הפסח ואין זורעים בודאי אלא אחר העומר, מיהו גם בזה יש להקל ולחלות בשעורים של אשתקד ושאר השנים. תוס' טוך.

מסורת הש"ס

ה"ג הזאה דהיכא. וכ"ג הכא כתיבה: אי דפרה. הזאת דמה דפרה אדומה: אלעזר כתוב בה. ואפילו שאר כהנים פסולין וכ"ש נסים: אי דפנים. ה"הזאה דפנים כגון הפרוכת ומזבח הזהב האמורין בפר כהן משיח ופר העלם דבר של ליבור: הכהן המשיח כפיר בהן. למעוטי הדיוטים וכ"ש נסים ה"ומאי איצטריך ליה לתנא למיתניה: הזאת דם עוף. דכתיב בחטאת העוף (ויקרא ה) והזה מדם החטאת ואיצטריך לאשמעינן נסים פסולות ונפקא ליה מק"ו מזריקת דם דעולת בן נאן דכתיב ביה (שם ו) וחרקו בני אהרן: לא קבע לו כהן לשחיטתו. שהשחיטה כשרה בזר דכתיב (שם) ושחט את בן הבקר והקריבו בני אהרן מקבלה ואילך מצות כהונה לימד על השחיטה שכשרה בזר (ברכות דף לא.): להזאתו. לזריקת דמו כדכתיב (ויקרא ו) וחרקו בני אהרן: כן עוף שקבע לו כהן למליקתו. דכתיב (שם) והקריבו הכהן אל המזבח ומלק את ראשו: לרבי יאשיה דדריה. שהיה בדורו ממולת כמותו. ויש להבין מכאן שעדיין בימי ר"ל היה רבי יאשיה בר פלוגתיה דר' יוחנן קיים להכי איצטריך למיתני לרבי יאשיה דדריה לאפוקי ר' יאשיה קשישא: כבעלים מנלן. שהתם הסוטה עצמה מגיפתה דלמא לכהן קאמר רחמנא דכתיב (במדבר ה) ולקח הכהן מיד האשה וגו': ה"ג מה כאן כהן אף להלן כהן מה להלן בעלים אף כאן בעלים: ידיו תביאנה. בבעלים כתיב ובתנופה משמעי: כף כף מסוטה. בסוטה כתיב (שם ה) ונתן על כפיה ובזירה כתיב ונתן על כפי המזיר (שם ו): מתני' אלויה ואינה אלויה. בגמ' מפרש להו:

ו) מגיגה יא. זבחים יג. ב) ע' תוס' מנחות ה. ד"ה אמתא, ג) [כנס"י טוסף: כהן. וכ"ה ברש"ל]. ד) [ל"ל אלעזר], ה) [עיין נד.] סוטה יט. מנחות נ: נדרים נה. מיר כד: זבחים קה: מנחות לח: ע:, ו) [ע' תוס' מיר כד: כד"ה אמר וכו' פירוש על זה], ז) סוטה יט. מנחות יח: מנחות קמ. סוטה מז: פסחים פ' נשלח, ח) [כדפיר"ר: הזאות. וכל"ל. (רש"ל)], ט) [כדפיר"ר: ואמתי. ולכי כל"ל], י) [ל"ל אחר ד"ה ידיו שבמתנ"], יא) [ע"פ הרש"ל הרש"ל והכ"מ אינו דיבור בפ"ע אלא המשך הדיבור שבעמוד ט.], יב) [וומת מב ע"כ], א) [ל"ל תנא], ב) רש"ל מ"ו, ג) [ל"ל מליקה. (רש"ש)], ד) [ל"ל מליקתו. (רש"ש)], ה) [ועי' תוס' זבחים מח: ד"ה מה לכן]. ו) [ע' ביטוים פ"ב מ"ג. ומנהגי"ר מהג דנפלי ע"ים בתוס' ע"ים ובנ"ר יומא פ"ח], ז) [דפרקין ה"מ], ח) [אלה פ"ד ה"ד], ט) [יש להוסיף של ישראל], (הה"מ מדעפיל"ח), י) [נוטין מז ע"ח], יא) [ה"ג], יב) [כדפיר"ר: ספק, כ"ה בתוס"ר ע"פ ובנ"ר], ג) [כדפיר"ר: לגד הסגן הקנה וכשפוסק עליהן טוען לגד אחר ומימנין דהתי מתן דאכיל מחבריה בעית [וכנ"ל בעין לאיתמהלי. וכ"ל גירסת רש"ל וה"מ. אמנם הרגנה שלפניו בן משמע בירושלמי שם].

מוסף רש"י

והקריבו. בכתיב בעולה ושחט את בן הבקר והקריבו בני אהרן הכהנים את הדם, זו קבלת הדם. ולגמר שצריך לקבלו בכלי (זבחים יג.). תנ"ם שהוא קבלה, היא אלא קבלה, שהרי לאחר שחיטה נתפנה ואין הולכה אלא אם כן קיבל הדם (חגיגה יא.). אלעזר כתיב ביה. מעוטה בסגן (במדבר יח ז), הכהן המשיח. המשוח בשמן המשחה (הוריות יא.). בן עוף. תורים ובני יונה (זבחים מו:). לרי יאשיה דדריה. שהיה בדורו וכן גיל, לאפוקי רב יאשיה הגדול שהיה תנא (מנחות שא.). ממולת הוא וכבדורו של ר"ל בן פדת ועוד היה ר' יאשיה שהיה בעת בר פלוגתא דר' יוחנן בטלית גמרת, וסיים דקאמר לר' יאשיה דדריה, אלא מיהא לר' יאשיה הזקן, אלא אורחא דמילתא למימרא ליה הכי, שבודאי חקן ממנו היה (סוטה יט.). בבעלים מנלן. שהתם הסוטה מגיפה עם הכהן, דהא קרא נכהן לאוליה כתיב ולקח הכהן מיד האשה וגו'. משלמים. מתנופת חזה ושוק ואימורין דשלמים (שם). ידיו תביאנה. בבעלים כתיב ונמי תנופה כתיב (שם). בבעלים דשלמים כתיב גבי תנופה, דכתיב כפיהיה להניף תיתנו תנופה והקריבו. בכתיב בעולה ושחט את בן הבקר והקריבו בני אהרן הכהנים את הדם, זו קבלת הדם. ולגמר שצריך לקבלו בכלי (זבחים יג.). תנ"ם שהוא קבלה, היא אלא קבלה, שהרי לאחר שחיטה נתפנה ואין הולכה אלא אם כן קיבל הדם (חגיגה יא.). אלעזר כתיב ביה. מעוטה בסגן (במדבר יח ז), הכהן המשיח. המשוח בשמן המשחה (הוריות יא.). בן עוף. תורים ובני יונה (זבחים מו:). לרי יאשיה דדריה. שהיה בדורו וכן גיל, לאפוקי רב יאשיה הגדול שהיה תנא (מנחות שא.). ממולת הוא וכבדורו של ר"ל בן פדת ועוד היה ר' יאשיה שהיה בעת בר פלוגתא דר' יוחנן בטלית גמרת, וסיים דקאמר לר' יאשיה דדריה, אלא מיהא לר' יאשיה הזקן, אלא אורחא דמילתא למימרא ליה הכי, שבודאי חקן ממנו היה (סוטה יט.). בבעלים מנלן. שהתם הסוטה מגיפה עם הכהן, דהא קרא נכהן לאוליה כתיב ולקח הכהן מיד האשה וגו'. משלמים. מתנופת חזה ושוק ואימורין דשלמים (שם). ידיו תביאנה. בבעלים כתיב ונמי תנופה כתיב (שם). בבעלים דשלמים כתיב גבי תנופה, דכתיב כפיהיה להניף תיתנו תנופה

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com